

רשומות

הצעות חוק

30 בנובמבר 1971

974

י"ב בכסלו תשל"ב

צמוד

116	חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 3), תשל"ב—1971
118	חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 9), תשל"ב—1971

חוק עבודת הנוער (תיקון מס' 3), תשל"ב-1971

1. בחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953 (להלן - החוק העיקרי), הפרק הששי יסומן "פרק שביעי", ואחרי סעיף 27 יבוא:

"פרק ששי: הזגת יום לימודים

27א. (א) לשם הכשרה מקצועית רשאי שר העבודה להטיל חובת ליום לימודים של יום אחד בשבוע על כל נער עובד שמלאו לו 15 שנים ועדיין לא מלאו לו 18 שנים; הלימודים יקוימו במקום שקבע לכך שר העבודה.
(ב) צו כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיהא כללי, או מיוחד למפעל פלוני או לסוגי מפעלים, ענפי עבודה או אזורים גיאוגרפיים, או לבני גיל או רמת השכלה מסויימים.

(ג) הצו יכול שיקבע חובת לימודים במשך יום אחד רצוף בשבוע או במפוצל לכמה ימים בשבוע, ובלבד שלא יעלה בסך הכל על תשע שעות לשבוע.

(ד) נער החייב בחובת לימודים לפי סעיף זה זכאי לקבלם חינם, ולא יידרש לשלם כל תשלום בעדם; הוראה זו אינה חלה על שירותים נלווים, ציוד וחמרי לימוד.

27ב. חובת הלימודים לפי פרק זה לא תחול לגבי נער -

(1) הלומד בבית ספר שחוק פיקוח על בתי-ספר, תשכ"ט-1969, חל עליו;

(2) הלומד במוסד מוסמך להשתלמות כמשמעותו בסעיף 23;

(3) הלומד בבית ספר או במוסד לימודים שרוב עובדי החינוך בו הם עובדי המדינה הפועלים בתוקף תפקידם;

(4) הלומד בבית ספר או במוסד לימודים ששר העבודה קבע אותו כמוסד שהלימודים בו פוטרים את הנער מהחובה לפי פרק זה;

(5) בגיל שחלה עליו חובת לימודים לפי חוק לימוד חובה, תש"ט-1949, וזולת אם שוחרר מחובה זו מטעם שר החינוך והתרבות.

27ג. שר העבודה, לאחר התייעצות עם שר החינוך והתרבות, יקבע לענין פרק זה תכנית לימודים מינימלית אחידה; קביעת התכנית לא תמנע הוספת שיעורים על המפורטים בה.

27ד. מפקה על חניכות כמשמעותו בחוק החניכות, תשי"ג-1953, רשאי לפקח גם על קיום החובות לפי פרק זה, ויהיו לו לשם כך הסמכויות המוקנות לו בחוק האמור.

1 ס"ח תשי"ג, עמ' 115; תש"ך, עמ' 54; תשכ"ג, עמ' 99.
2 ס"ח תשכ"ט, עמ' 180.
3 ס"ח תש"ט, עמ' 287.
4 ס"ח תשי"ג, עמ' 108.

27ה. שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מתן אישור על סיום חובת הלימודים לפי פרק זה.

אישור על סיום לימודים

127. (א) מי שמעביד נער שהלה עליו חובת לימודים לפי פרק זה, חייב לשחררו מעבודה לשעות הלימודים ואין להעבירו בשעות אלה.

שחרור ללימודים

(ב) לא ינוכה משכר עבודתו של נער על שנעדר מעבודתו לרגל לימודים כאמור, אלא אם הוכח כי לא השתתף בלימודים, והכל אם אין בהסכם קיבוצי החל על הנער ועל מעבידו הוראה אחרת לענין זה.

(ג) המוסד שבו לומד הנער בשעות העדרו מעבודה יודיע למעבידו, בדרך שנקבעה, על שעות הלימודים שבהן חייב הנער ואם אכן השתתף בהן.

(ד) שר העבודה רשאי לקבוע בהוראה כללית או מסוגת שהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) יחולו גם לגבי נער הלומד בבית ספר או מוסד מן המגויים בסעיף 27ב.

אחריות ההורים

- (1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;
(2) שנקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שהחובה לפי פרק זה תקויים על-ידי הנער.

2. סעיף 40 לחוק העיקרי - בטל.

ביטול

דברי הסבר

סעיף 27 ב. פטורים מהחובה נערים הלומדים בבית-ספר שהוא כפיקוח משרד החינוך, לפי חוק פיקוח על בתי-ספר, תשכ"ט-1969, או בפיקוח משרד ממשלתי אחר, או שעובדי החינוך בו הם עובדי מדינה, או ששר העבודה קבעו כמוסד שהלימודים בו משחררים מחובת הלימודים שבהוק המוצע. בנילאי לימוד חובה, יחול החוק רק לגבי נערים ששחררו מלימוד החובה. סעיפים 127-127. המעבידים חייבים לשחרר נער לשם לימודים בלי לנכות משכרו. ואילו הוריו של נער ישאו באחריות פלילית, אם לא קיים הנער חובת הלימודים, אלא אם הוכיחו שעשו כל שבידם להביא את הנער לידי קיום החובה, או שהעבירה נעברה שלא בידיעתם.

סעיף 2. וזה לשונו של סעיף 40: "שופט שלום הוא המוסמך לדון בכל תביעה על פי חוק זה ורשאי הוא להטיל את העונשים שבסעיפים 33 ו-35". מאחר שתביעות לפי חוק זה הועברו לבית הדין לעבודה, אין עוד מקום לסעיף זה ומוצע לבטלו.

סעיף 27 א. הוראה זו באה להכניס למעגל הלומדים את כל הנערים העובדים אשר סיימו לימודיהם בבתי ספר יסודיים ולא המשיכו ללמוד, או שנשרו מלימודים על-יסודיים, ופנו לעבודה במקצועות שאינם מקצועות חניכות. המטרה היא לקשור לימודיהם עם עיסוקם, לעמוד על כשרם המקצועי ולכוונם לפי יכולתם המקצועית. ההשערה היא שחובת הלימודים תקיף בין 15 ל-20 אלף נערים.

חובת הלימודים תוטל באופן הדרגתי ובעיקר לפי סוגי המפעלים ולפי גילם ורמתם של הנערים העובדים בהם, וזאת משני טעמים: ראשית, מחייב הדבר התארגנות מינהלית וכספית של משרד העבודה שעליו לפקח על ביצוע החוק המוצע; שנית, הפעלת החוק עשויה לחייב שינויים בסדרי העבודה במפעלים שבהם עובדים הנערים כדי להתאימם למצב החדש שבו הנערים נעדרים מהעבודה יום בשבוע, וכן לאפשר לנציגי העובדים והמעבידים לפתור את בעיות השכר ויתר תנאי העבודה הכרוכים בכך.

חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 9), תשל"ב-1971

תיקון סעיף 5 1. בסעיף 5 לחוק מילווה פיתוח, תש"ך-1960 (להלן - החוק העיקרי), בפסקה (3) המלים "ובלבד שעל איגרות החוב הצמודות למדד יוקר המחיה לא יעלה על 6% לשנה" - יימחקו.

תיקון סעיף 9 2. בסעיף 9 לחוק העיקרי -

- (1) בכותרת השוליים ייוסף "ומכירה מתחת לשווי הנקוב";
- (2) האמור בו יסומן (א) ואחרייו יבוא:

"(ב) שר האוצר רשאי להתיר מכירתן של איגרות החוב בפחות משוויין הנקוב, ובלבד שההפחת לא יעלה על אחוז שקבע שר האוצר בתקנות, דרך כלל או לסדרה פלוגית."

דברי הסבר

הועלה שיעור הריבית המקסימלי על מילווה צמוד ערך החל ב"א באלול תשל"א (1 בספטמבר 1971) מ-8% ל-9%, העלאה המאפשרת למוסדות כספיים להנפיק איגרות חוב הנושאות ריבית בשיעור העולה על 6%.

כדי לאפשר הנפקת איגרות חוב לפי חוק מילווה פיתוח, בתנאי ההנפקה המקובלים בשוק הכספים, מוצע לא להגביל בחוק את שיעור הריבית ל-6%. שיעור הריבית לכל סדרה וסדרה ייקבע גם להבא בתקנות הטעונות אישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

סעיף 2 זה לשונו של סעיף 9 לחוק העיקרי:
"הסכם להפצת איגרות חוב

9. שר האוצר רשאי לבוא לידי הסכם עם אדם שיקבל על עצמו הפצת איגרות החוב או שיערום להפצתן, כולן או מקצתן, ולשלם לו עמלה כפי שיקבע שר האוצר בתקנות, דרך כלל או לסדרה פלוגית."

מקובל בהנפקת איגרות חוב על ידי מוסדות כספיים למכור את האיגרות בדיסאניו, דהיינו בפחות משוויין הנקוב. כדי לאפשר את מכירת איגרות החוב לפי חוק מילווה פיתוח בתנאים המקובלים למכירת איגרות חוב בשוק הכספים, מוצע לאפשר לשר האוצר למכור את איגרות החוב בפחות משוויין הנקוב אם תנאי השוק יחייבו זאת.

שיעור הדיסאניו המקסימלי שיוכל להינתן במכירת איגרות החוב ייקבע על ידי שר האוצר בתקנות בדרך כלל או לסדרה פלוגית.

החוק המוצע בא לתקן את חוק מילווה פיתוח בשני עניינים:

- (א) לבטל את ההוראה שעל פיה הריבית על איגרות חוב צמודות למדד יוקר המחיה, לא תעלה על 6% לשנה;
- (ב) לאפשר לשר האוצר להתיר מכירתן של איגרות החוב בפחות משוויין הנקוב.

סעיף 1 סעיף 5 לחוק העיקרי אומר:

"תנאי המילווה

5. שר האוצר יקבע בתקנות לגבי כל סדרה עניינים אלה:

- (1) סך כל שוויה הנקוב;
- (2) יום הוצאתה;
- (3) שיעור הריבית שתשולם על איגרות החוב, דרכי תשלומה ומועדיה, ובלבד שעל איגרות החוב הצמודות למדד יוקר המחיה לא יעלה על 6% לשנה;
- (4) דרכי פדיון של איגרות החוב ומועדי הפדיון;
- (5) שוויין הנקוב של איגרות החוב;
- (6) נוסחן של איגרות החוב.

תקנות לפי פסקאות (3) ו-(4) טעונות אישור ועדת הכספים של הכנסת."

בצו הריבית (קביעת שיעור הריבית המקסימלי) (תיקון), תשל"א-1971 (ק"ת 2728, תשל"א, עמ' 1469).

1 ס"ח תש"ך, עמ' 47.